

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ЕКСПОРТНО- ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Обліку та оподаткування в галузях економіки</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Гудзенко Наталія Миколаївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	natalya@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Облік і оподаткування експортно-імпорتنних операцій» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 16 годин; практичні заняття – 14 години, самостійна робота – 90 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Під час вивчення навчальної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Організація бухгалтерського обліку».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при написання кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Облік і оподаткування експортно-імпорتنних операцій» дозволить здобувачам вищої освіти реалізувати та закріпити теоретичні знання з обліку і оподаткування експортно-імпорتنних операцій в процесі виконання відповідних практичних завдань, виробничих ситуацій і тестових завдань; отримати навички обліку з експортно-імпорتنних операцій і навчитися приймати адекватні управлінські рішення; поглибити свою професійну підготовку ведення бухгалтерського обліку.

Освітня компонента доповнює знання та навички, отримані під час вивчення економічних дисциплін, формує знання, уміння та компетенції, необхідні для фахівця з обліку та оподаткування.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Облік і оподаткування експортно-імпорتنих операцій» є надання здобувачам у відповідності з робочою програмою основних знань та навичок щодо організації обліку, особливостей облікового відображення, оподаткування та узагальнення у звітності експортно-імпорتنих операцій.

Завдання вивчення дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні в студентів уявлення про діючий в Україні порядок обліку експортно-імпорتنих операцій, його відображення на рахунках бухгалтерського обліку та включення до звітності; набуття теоретичних знань з питань законодавчого регулювання та валютного регулювання, вміння їх використовувати в практичній роботі; ознайомлення з порядком ліцензування та квотування експортно-імпорتنих операцій, укладання договорів за міжнародними угодами, встановлення цін за такими договорами; отримання знань та вмінь щодо нарахування та сплата податків і зборів при здійсненні експортно-імпорتنих операцій.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен сформувавати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК 02. Здатність організувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Протягом вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти поглиблюють такі м'які навички (soft skills) як міжособистіснe спілкування, комунікація в процесі підготовки облікових даних для складання звітності, навички тайм-менеджменту, вміння переконувати, роботи в команді, особистісного розвитку, ерудованості, критичного мислення, стресостійкості тощо.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Економічна характеристика експортно-імпортних операцій та їх значення в розвитку економічних відносин	2	-	12
2	Тема 2. Зовнішньоекономічні договори та особливості відображення інформації у системі бухгалтерського обліку	2	2	14
3	Тема 3. Організація розрахунків у міжнародних операціях. Валютні операції та особливості їх відображення в обліку	4	2	16
4	Тема 4. Облік та оподаткування експортних операцій. Особливості обліку експорту сільськогосподарської продукції	2	2	12

5	Тема 5. Бухгалтерський та податковий облік імпорتنних операцій.	2	2	12
6.	Тема 6. Облік реекспортних та реімпорتنних операцій. Бартер у міжнародній торгівлі	2	2	12
7	Тема 7. Звітність за експортно-імпортними операціями	2	2	12
Разом		16	14	90

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувачів освіти при вивченні дисципліни «Облік і оподаткування експортно-імпорتنних операцій» має спрямовуватися на: підготовку до лекційних занять; розгляд теоретичних положень і практичних аспектів обліку після лекцій з відповідних тем; підготовку до семінарських занять; індивідуальне поглиблення і додаткове набуття знань поза межами навчального закладу; самостійне вивчення та оволодіння термінологією у сфері обліку міжнародних операцій; самостійний контроль знань та підготовку до заліку.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи. У результаті самостійного вивчення вищезазначених питань навчального матеріалу студенти під час опитувань на семінарських заняттях та здійснення контрольних заходів мають продемонструвати вміння відображати на рахунках бухгалтерського обліку наступні операції (з використанням плану рахунків бухгалтерського обліку): операції з купівлі-продажу іноземної валюти; операції з експорту товарів (робіт, послуг); операції з імпорту товарів (робіт, послуг); товарообмінні операції у ЗЕД; операції з давальницькою сировиною у ЗЕД; операції з підзвітними особами у іноземній валюті; операції, пов'язані з проведенням міжнародних розрахунків; реекспортні та реімпорتنні операції; лізингові операції; консигнаційні операції.

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних завдань, які здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Індивідуальне завдання має практичне спрямування та носити творчий,

дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	20	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт та атестації (тестування)	10	2 рази на семестр	Усне та письмове опитування, тестування
Разом		90		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник. К.: Кондор, 2017. 168 с.

2. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник Київ : Ліра-К, 2018. 216с.

3. Митний кодекс України від 11.07.2002 ВР № 92-IV, зі змінами та доповненнями. URL: <http://portal.rada.gov.ua>

4. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с.

5. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. С.О. Кузнецова. Х.: Видавництво Іванченка І.С. 2019. 226 с.

6. Про зовнішньоекономічну діяльність: закон України від 16.04. 1991 р. №959-ХІІ зі змінами та доповненнями станом на 07.08.2011р. URL: http://ukrexport.gov.ua/ukr/zakon_v_sferi_zed/ukr/3201.html

7. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994 р. № 40. Відомості ВРУ. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185/94- ВР>

Додаткова література

1. Величко К. Ю., Козуб В.О. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Харків: Форт, 2017. 221 с.

2. Водоп'янова О. Придбання та продаж валюти. *Дебет-Кредит*. 2016. №37. С.146–149

3. Гордополов В. Ю. Методологічні положення бухгалтерського обліку експортно-імпортних операцій підприємств. *Агросвіт*. 2018. № 13. С. 15–27
4. Губарик О.М. Розвиток експортних операцій та відображення їх в обліку. URL: <http://udau.edu.ua/library.php?pid=1580#>
5. Гудима К.С. Проблеми обліку експортно-імпортних операцій в Україні. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=29420>
6. Жураківська О. Експорт сільгосппродукції: валютні, облікові та податкові аспекти. *БухгалтеріяUA*. №2. 2018. URL: <https://buh-ua.com.ua/uk/doc/53445/eksport-slgospprodukts-valjutn-oblkov-ta-podatkov-aspekti>
7. Карпенко Н.Г. Особливості обліку експорту товарів. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит, Мукачівський державний університет*. Вип. # 9. 2017. С. 1134-1138. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/194.pdf
8. Оляднічук Н.В. Облік експортно-імпортних операцій. *Облік і фінанси*. №1 (75). 2017. С. 48-56.
9. Розрахунки в іноземній валюті і деталі податкового обліку: Державна фіскальна служба. URL: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-199236.html>
10. Смірнова І. В. Вплив зміни валютних курсів на фінансову звітність: аналіз закордонного та вітчизняного досвіду. URL: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64
11. Ставська Ю.В. Перспективи розвитку експортного потенціалу аграрного сектору України в умовах Євроінтеграції. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип. 5(16). С. 29-36
12. Чорна Ю.О., Ткачук Ю.О. Оцінка ефективності експортної діяльності виробничих підприємств. URL: <http://intkonf.org/>
13. Шкуліпа Л.В. Практична сфера застосування методики обліку курсових різниць за МСФЗ. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/11/68.pdf>

Інтернет ресурси

1. <http://www.balance.ua> – офіційний сайт Українського бухгалтерського журналу «Баланс».
2. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби статистики України.
3. <http://www.vobu.com.ua> – офіційний сайт Всеукраїнської професійної газети «Все про бухгалтерський облік».
4. <http://www.buhgalteria.com.ua> – офіційний сайт Газети «Бухгалтерія».
5. <http://www.ifac.org> – офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів
6. <http://www.ifrs.org> – офіційний сайт Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності.
7. <http://www.sfs.gov.ua> – офіційний сайт Державної фіскальної служби України.

8. <http://www.ufrpa.org> – офіційний сайт Федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуального завдання та його презентації.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Участь у роботі на практичних заняттях	12
3	Виконання контрольної роботи / тестування	4
4	Атестація	5
	Всього за атестацію 1	25
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
6	Участь у роботі на практичних заняттях	12
7	Виконання контрольної роботи / тестування	4
8	Атестація	5
9	Індивідуальне завдання	10
	Всього за атестацію 2	35
10	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	